

at foretage saadanne Lovforanstaltninger. Dette har jeg imidlertid ment ikke var Tilfældet, og jeg skal omtale det noget nærmere, idet jeg skal omtale de to tidligere Love af lignende Indhold, vi have haft her.

Jeg kommer derved til at omtale Kreditforeningens Konverteringsforhold, og jeg gør dette, fordi det er givet, at naar Kreditforeningerne have kunnet foretage Konverteringer, er det paa Grund af, at Rentefoden er nedadgaaende, og det er den samme Grund, der leder til, at Prioritetslaan, der ere givne i rede Penge enten af private Midler eller af offentlige Institutioner, kunne konverteres. Naar vi betragte Kreditforeningernes Forhold, faa vi ganske naturlig et Billede af Konverteringsmuligheden i det hele taget. Jeg ved meget vel, og jeg siger dette for ikke at blive misforstaaet, at den Rente, som Kreditforeningerne tage, jo ikke er den samme som den, der maa siges at være den normale for private Laan eller for Laan af offentlige Institutioner, og det ligger jo i, at Kreditforeningernes Rente er nominel. Da Laanene gives i Obligationer til lavere Kurs end Pari, er Renten i Virkeligheden højere, men paa den anden Side er der ogsaa det Forhold at fremhæve, at naar Kurserne for Kreditforeningsobligationer staa højt, er der derigennem en Mulighed for dem, der have Laan i rede Penge af private Midler eller af offentlige Institutioner, til at konvertere, idet de kunne gaa over til Kreditforeningslaan. Da Staten gik til en Konvertering i 1886, mente man den Gang, at der vilde følge en almindelig Konvertering af Prioritetsgælden efter. Man mente, det vilde ske som en Følge af Statens Konvertering, — det skal jeg lade staa hen; nogen Ret havde man ganske sikkert i den Paastand, man kom med den Gang, men det er jo i det hele vanskeligt her at skelne mellem, hvad der sker som Følge af eller i Følge med Statens Konvertering, altsaa samtidig med denne Konvertering men af en anden Grund, nemlig paa Grund af den nedadgaaende Rentefod i det hele, som er en fælles Aarsag til Konverteringen af Statsgælden og af den private Gæld. Man havde Ret i, hvad man ventede. Man konverterede den Gang Statsgælden fra 4 pCt. til 3½ pCt. Kreditforeningssgælden var gennemgaaende kontraheret til 4½ pCt., for en Del ogsaa til 4 pCt., og i Aarene fra 1887 til op mod 1890 og endogsaa derefter skete saa en almindelig Konvertering af Kreditforeningslaan fra 4½ til 4 pCt. i de

første Aar og derefter tillige fra 4 til 3½ pCt. Der maa altsaa siges den Gang at have foreligget dette, at man ventede — og som det senere viste sig med Føje — en ekstraordinær Konvertering af Prioritetsgælden. Naar dette nu er Forholdet, saa mener jeg, saa kan man vel sige, at der er Grund til at give saadanne Lettelser som de, der omhandles i de foreliggende Forslag, ikke nogen stor Grund, men dog nogen Grund. Der er nemlig det, der kan henvises til, at en saadan almindelig ekstraordinær Konvertering fører ogsaa det med sig, at mange, der for nylig have optaget deres Laan, komme til at konvertere, altsaa ombytte deres nuværende Laan med ny og følgelig komme til at svare baade Stempelafgift og Sportler til Staten igen ved selve Konverteringen, Afgifter, som de i Forvejen, maaske faa Aar før, have svaret ved de tidligere Laans Stiftelse. Da Staten saa i 1894 gik til at optage Pariserlaanet og i Forbindelse dermed konverterede en Del af sin Statsgæld, mente man, at ogsaa da vilde der indtræde en ekstraordinær almindelig Konvertering af Prioritetsgælden; hvor megen Ret man havde deri, skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Men sikkert er det i alt Fald, at Rentefoden vedblev at være nedadgaaende, og det viste sig navnlig der, at Kreditforeningerne for en væsentlig Del foretog en Konvertering af deres Kasseobligationer, saaledes, at, da de nedsatte Renten, skete dette paa den særlige Maade, at det var Kasseobligationerne, som bleve konverterede, hvorved der aabnedes Adgang til ogsaa at nedsætte Renten for Pantedebitorerne. Men det viste sig, at der var en almindelig Nedgang i Rentefoden, altsaa en Mulighed for, at ogsaa den Gæld, som var kontraheret i rede Penge uden for Kreditforeningerne, kunde opnaa Konvertering. Det var saaledes, den Gang da Loven af 1894 udkom i December Maaned, at dette straks havde til Følge, at Kursen paa Østifternes Kreditforeningsobligationer gik op fra 96 pCt. til 98 pCt.; de gik saa højt op, at man derved fik en Adgang til uden Risiko at kontrahere 3½ pCt.s Laan i Kreditforeningerne, og saaledes kunde man gaa til at opsigte den 4 pCt.s Gæld, som man havde i rede Penge. For at kunne gøre dette, maa det nemlig være Betingelsen, at Kursen paa Kreditforeningsobligationerne er saa høj, at der ikke ved Forandringen tages noget væsentligt Kurs-tab, og netop derfor havde denne Opgang af Kreditforeningsobligationerne til 98 pCt. den Gang væsentlig Betydning; thi først